

CÀTEDRA D'ECONOMIA
LOCAL I REGIONAL
Universitat Rovira i Virgili

PRESENTACIÓ INFORME D'ECONOMIA LOCAL I REGIONAL TERRES DE L'EBRE 2021

*Un any de recuperació que posa les bases
per a un nou desenvolupament territorial*

Dilluns 12 de desembre | 12.00 h
Sessió via MS Teams

Amb el suport de

Diputació Tarragona

INFORME D'ECONOMIA LOCAL I REGIONAL TERRES DE L'EBRE 2021

CÀTEDRA D'ECONOMIA
LOCAL I REGIONAL
Universitat Rovira i Virgili

Amb la col·laboració de:

Diputació Tarragona

Equip investigador

Coordinació:

Juan Antonio Duro*

Investigadors:

Pau Galiana Llasat**

Maria Victòria Soldevila*

Mónica Martín*

Xavier Ponce Alifonso*

Francesc Xavier Farré Albendea*

Juan Antonio Duro*

INFORME D'ECONOMIA LOCAL I REGIONAL TERRES DE L'EBRE 2021

CÀTEDRA D'ECONOMIA
LOCAL I REGIONAL
Universitat Rovira i Virgili

Amb la col·laboració de:

Diputació Tarragona

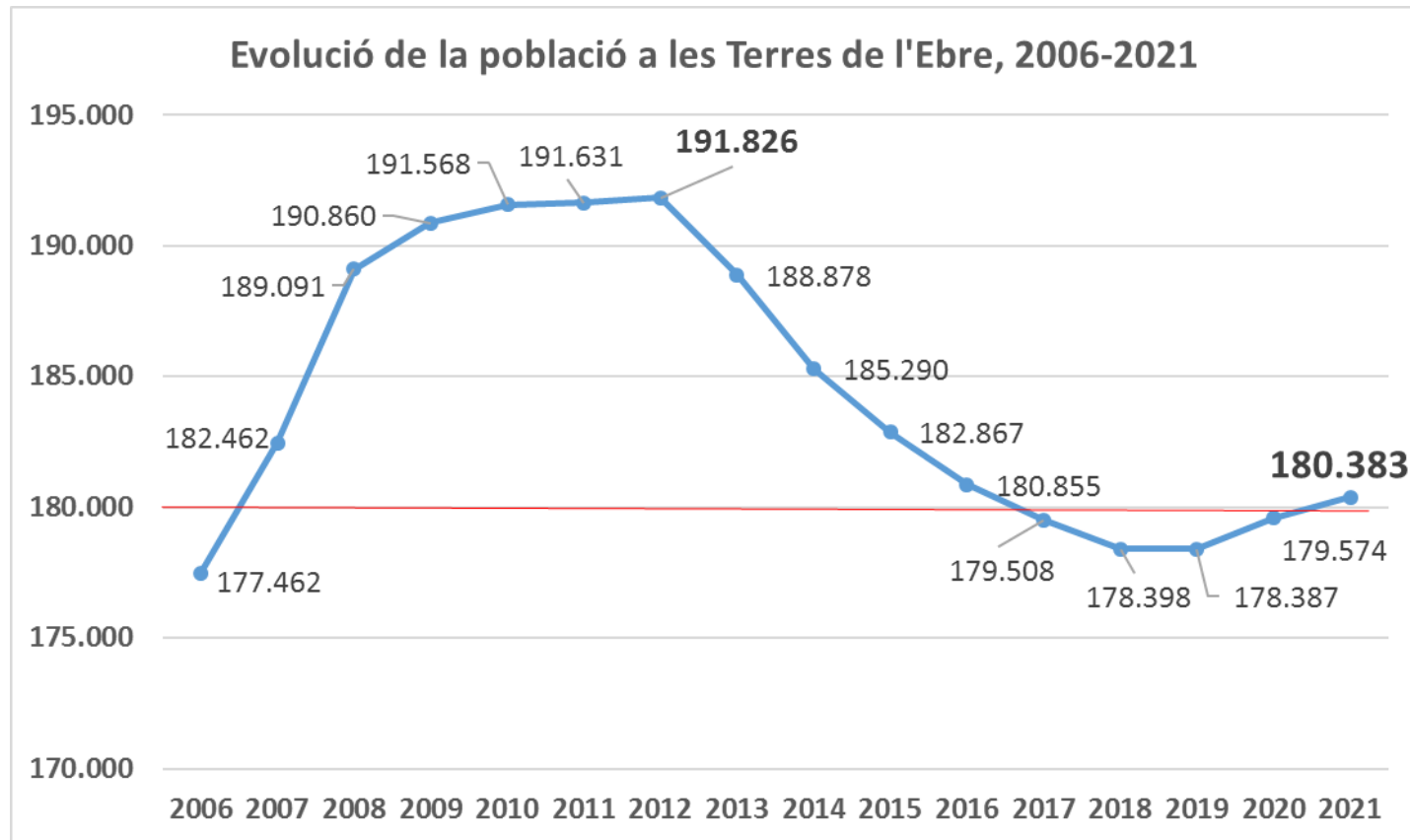
ÍNDEX

Introducció.....	7
Capítol 1. Situació empresarial a les Terres de l'Ebre el 2021.....	9
Capítol 2. El sector primari a les Terres de l'Ebre el 2021.....	49
Capítol 3. El sector industrial a les Terres de l'Ebre el 2021	91
Capítol 4. El sector públic a les Terres de l'Ebre el 2021	115
Capítol 5. La demografia a les Terres de l'Ebre el 2021	141
Capítol 6. Els estudis covid i el turisme a les Terres de l'Ebre el 2021: una síntesi de patrons	203

La demografia

Evolució de la població a les Terres de l'Ebre. 2001-2021

Taula 6.1. Evolució de la població a les Terres de l'Ebre

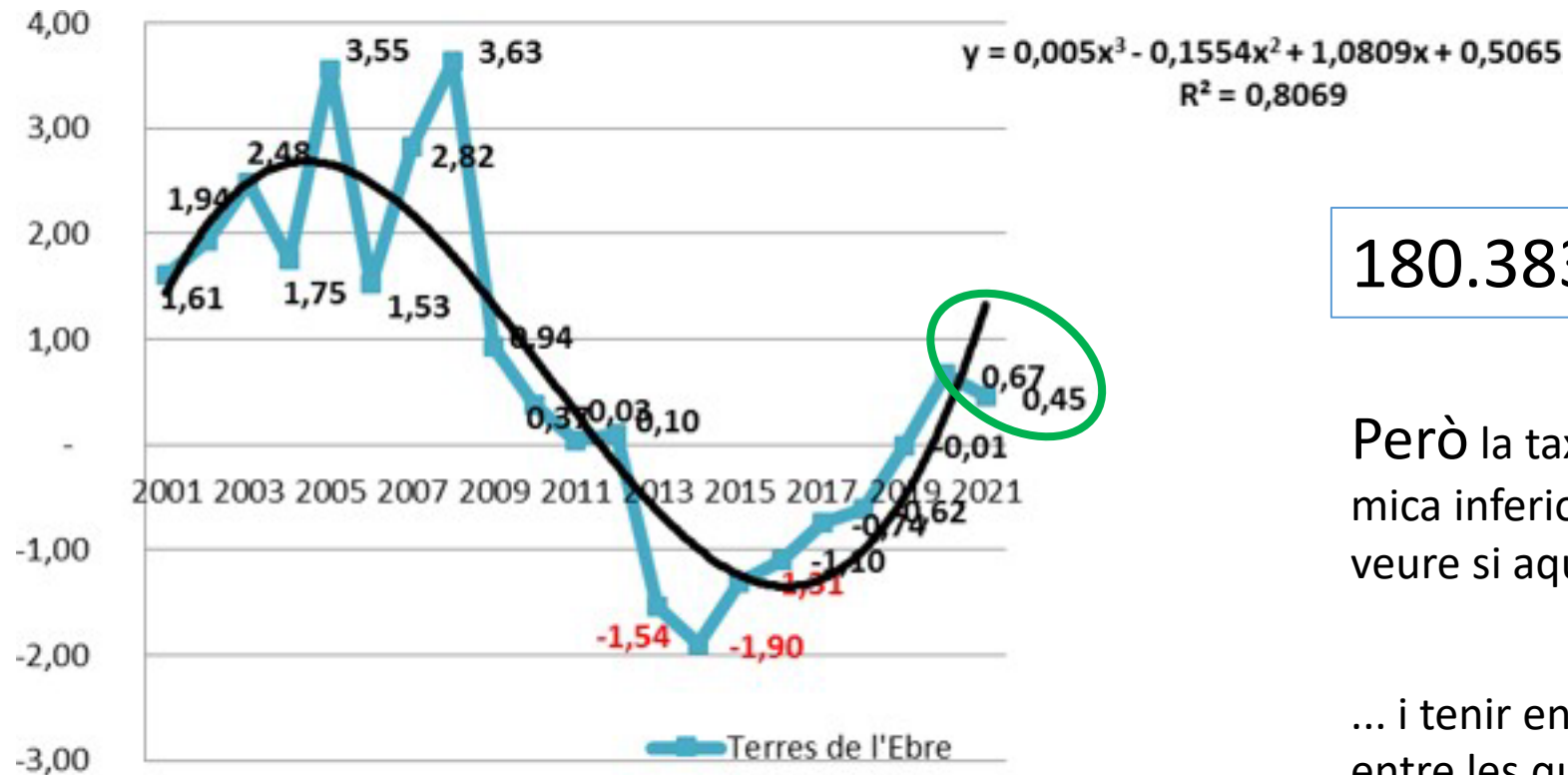
Després de dos anys de creixement de la població, es torna a superar la xifra dels 180.000 habitants, perduda al 2017

180.383 habitants (Padró, 01/01/2021)

La demografia

Evolució de la població a les Terres de l'Ebre. 2001-2021

Gràfic 6.2c. Variació de la població a les Terres de l'Ebre i ajust polinòmic de grau 3. 2001-2021

180.383 habitants (Padró, 01/01/2021)

Però la taxa de variació del 2021 és una mica inferior a la del 2020, i caldrà esperar a veure si aquesta tendència es consolida o no.

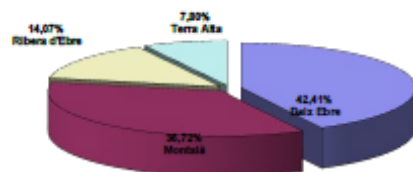
... i tenir en compte les importants diferències entre les quatre comarques

La demografia

Evolució de la població a les Terres de l'Ebre. 2001-2021

Gràfic 6.3. Distribució comarcal de la població de les Terres de l'Ebre

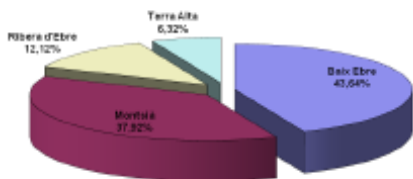
Distribució comarcal de la població a les Terres de l'Ebre, 2000

Si tenim en compte les importants diferències entre les quatre comarques:

- .- El **Baix Ebre** és la comarca on més va créixer la població al 2021, arribant als **78.721** habitants (**43,6%** població TT.EE.)
- .- El **Montsià** després de tres anys seguits de creixement, arriba als **68.397** habitants (**37,9%** població TT.EE.)
- .- La **Ribera d'Ebre** manté, per tercer any, pràcticament estable la seva població amb **21.864** habitants (**12,1%** població TT.EE.)
- .- La **Terra Alta** torna a perdre població, lleugerament i es queda amb **11.401** habitants (**6,3%** població TT.EE.)

Distribució comarcal de la població a les Terres de l'Ebre 2021

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró municipal d'habitants, de l'Idescat.

El sector primari

El pes del sector agrícola a l'**estructura productiva** de les **Terres de l'Ebre** es manté molt per sobre de la mitjana global de **Catalunya (1%** del VAB-2019):

.- al **Montsià** el pes del sector agrari és del **7,3%**
del VAB comarcal

.- a la **Terra Alta** el pes del sector agrari és del **6,7%**
del VAB comarcal

.- al **Baix Ebre** el pes del sector agrari és del **4,9%**
del VAB comarcal

.- a la **Ribera d'Ebre** el pes del sector agrari **2,3%**
del VAB comarcal

**Taula 3.1.1. Estructura del VAB del sector primari
(% del VAB primari, 2019)**

	Agrícola	Ramader	Forestal	Pesca
Baix Ebre	32,1	56,1	0,8	11,1
Montsià	56,7	22,6	4,0	16,8
Ribera d'Ebre	77,3	21,5	1,3	0,0
Terra Alta	60,9	38,8	0,2	0,0

Font: Anuari Econòmic Comarcal 2021, BBVA Research.

El sector primari

Ocupació al sector agrari de les Terres de l'Ebre, 2021

Les **Terres de l'Ebre**, amb **7.074 ocupats** al sector agrari, representa el **13,2%** dels afiliats agraris de **Catalunya**

.- al **Montsià** hi ha el **39,7%** dels ocupats agraris de les Terres de l'Ebre

.- al **Baix Ebre** hi ha el **37,2%** dels ocupats agraris de les Terres de l'Ebre

.- a la **Terra Alta** hi ha el **11,8%** dels ocupats agraris de les Terres de l'Ebre

.- a la **Ribera d'Ebre** hi ha el **11,4%** dels ocupats agraris de les Terres de l'Ebre

Taula 4.1. Afiliats agraris (desembre, 2021)

	<i>Desembre 2021*</i>
Baix Ebre	2.628
Montsià	2.805
Ribera d'Ebre	809
Terra Alta	832
Terres de l'Ebre	7.074
Catalunya	53.590

*Darrer dia del mes.

El sector industrial

Les **Terres de l'Ebre** el **VAB del sector industrial** va representar el **35,6%** del seu VAB total (2020), molt per sobre del pes que té la producció industrial al conjunt de **Catalunya (19,3%)**, tot i que es va reduir en un 5,4% respecte l'any anterior

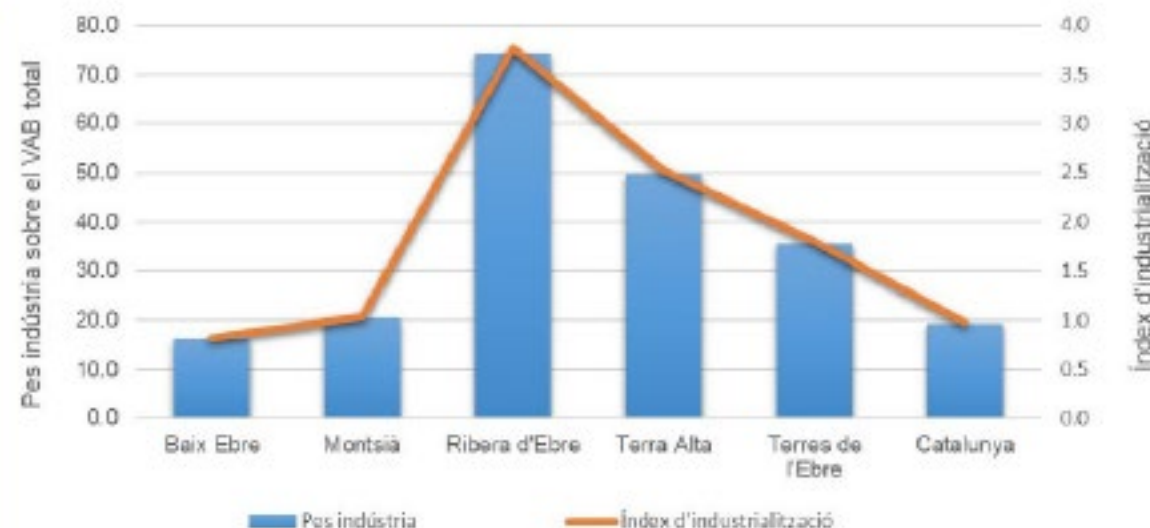
.- a la **Ribera d'Ebre** el VAB industrial és el **74,3%** del VAB comarcal, tot i que va caure un 4,3%

.- a la **Terra Alta** el VAB industrial és el **49,8%** del VAB comarcal, tot i que va caure un 5,8%

.- al **Montsià** el VAB industrial és el **20,5%** del VAB comarcal, tot i que va caure un 7,3%

.- al **Baix Ebre** el VAB industrial és el **16,2%** del VAB comarcal, tot i que va caure un 7,3%

Figura 2. Pes de la indústria sobre el VAB total (2020)

Font: Elaboració a partir de dades de l'Anuari Econòmic Comarcal 2021.

El sector industrial

Figura 2. Pes de la indústria sobre el VAB total (2020)

A les **Terres de l'Ebre** el pes de l'**ocupació industrial*** (**21,5%**) és superior al del conjunt de **Catalunya** (**16,2%**); amb un creixement del 5,5%, clarament superior a al de Catalunya (1,3%)

.- la **Terra Alta** registra un **36%** d'ocupació industrial, amb un creixement del 7,9%

.- el **Montsià** registra un **29,3%** d'ocupació industrial, amb un creixement del 3,4%

.- el **Baix Ebre** registra un **16,1%** d'ocupació industrial, amb un creixement del 6,1%

.- la **Ribera d'Ebre** registra un **12,4%** d'ocupació industrial, amb un creixement del 15,3%

Taula 5. Perfil i dinàmica de l'ocupació i el teixit empresarial industrial a les comarques de les Terres de l'Ebre

Pes i taxa de creixement en %, aportació en punts percentuals.

			Baix Ebre	Montsià	Ribera d'Ebre	Terra Alta
Ocupats total comarca	Pes sobre ocupats total Terres de l'Ebre	2020	50,03	36,87	8,70	4,40
	Taxa de creixement	2020-2021	7,56	5,76	0,55	4,47
Ocupats indústria comarca	Pes sobre ocupats indústria Terres de l'Ebre	2020	37,43	50,19	5,03	7,36
	Taxa de creixement	2020-2021	6,15	3,41	15,33	7,88
	Pes sobre ocupats total comarca	2019-2020	16,11	29,31	12,45	36,02
	Aportació al creixement de l'ocupació total comarca	2020-2021	0,99	1,00	1,91	2,84

* fem referència als treballadors ocupats per compte aliena (afiliats al Règim General de la Seguretat Social)

El sector públic

A les **Terres de l'Ebre** només el **Baix Ebre** amb un **17,9%** del **VAB el sector públic** té un pes més alt que el de la mitjana del conjunt de **Catalunya (15,6%)**

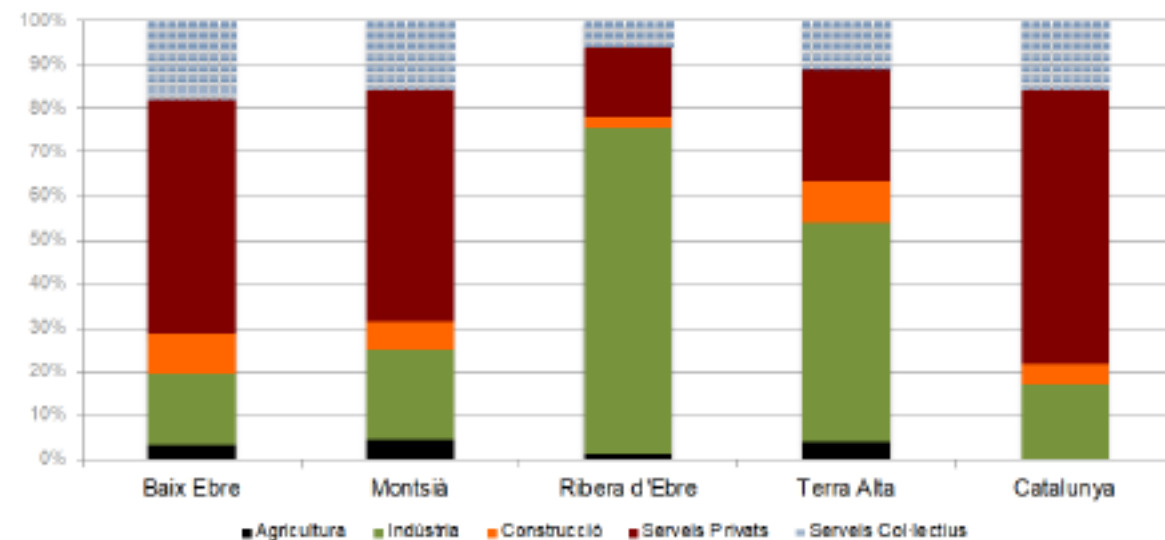
.- al **Baix Ebre** el VAB del sector públic és el **17,9%** del VAB comarcal

.- al **Montsià** el VAB del sector públic és el **15,5%** del VAB comarcal

.- a la **Terra Alta** el VAB del sector públic és el **10,9%** del VAB comarcal

.- a la **Ribera d'Ebre** el VAB del sector públic és el **5,8%** del VAB comarcal

Gràfica 12. Contribució sectorial al valor afegit brut (VAB pb). 2020

Font: BBVA, 2022.

El sector públic

A les **Terres de l'Ebre** l'evolució del **VAB el sector públic**, durant el 2020, va créixer un **2,4%**, però per sota del creixement registrat en el conjunt de **Catalunya (3%)**, però amb diferències comarcals significatives

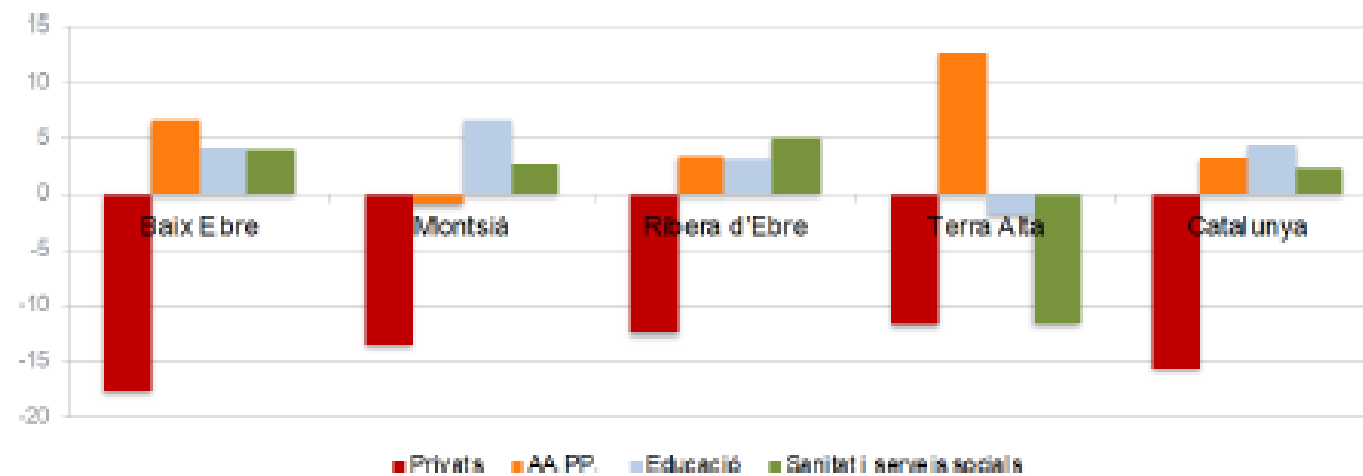
.- a la **Terra Alta** el VAB del sector públic va augmentar un **8,2%**

.- al **Baix Ebre** el VAB del sector públic va augmentar un **5,5%**

.- a la **Ribera d'Ebre** el VAB del sector públic va augmentar un **3,5%**

.- al **Montsià** el VAB del sector públic va augmentar un **2,3%**

Gràfica 13. Variació del VAB al sector de serveis. 2020

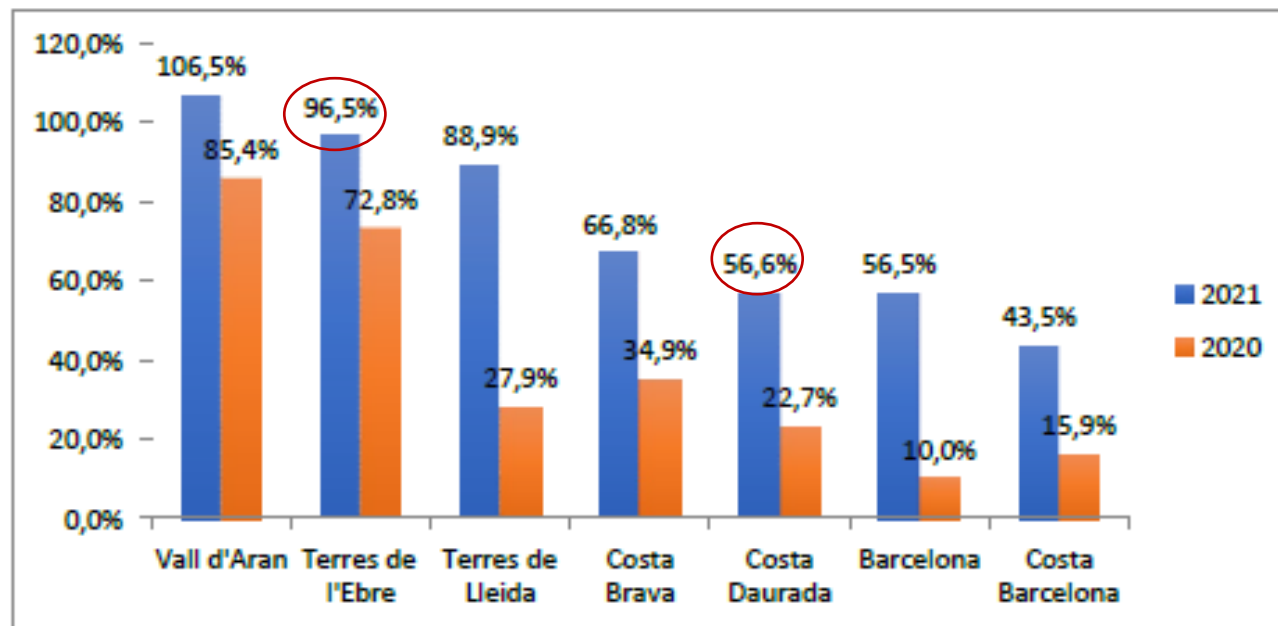

Font: BBVA, 2022.

El turisme

Les **Terres de l'Ebre**, l'any 2021 amb un **96,5%**, van ser la segona destinació turística catalana amb una demanda de **pernoctacions hoteleres** més alta, respecte els nivells del 2019 (any pre-COVID); molt per sobre de la recuperació de les destinacions tradicionals de sol i platja (Costa Daurada i Costa Brava)

Gràfica 4: Resiliència pernoctacions hoteleres per marques turístiques.
Estiu 2020 i 2021

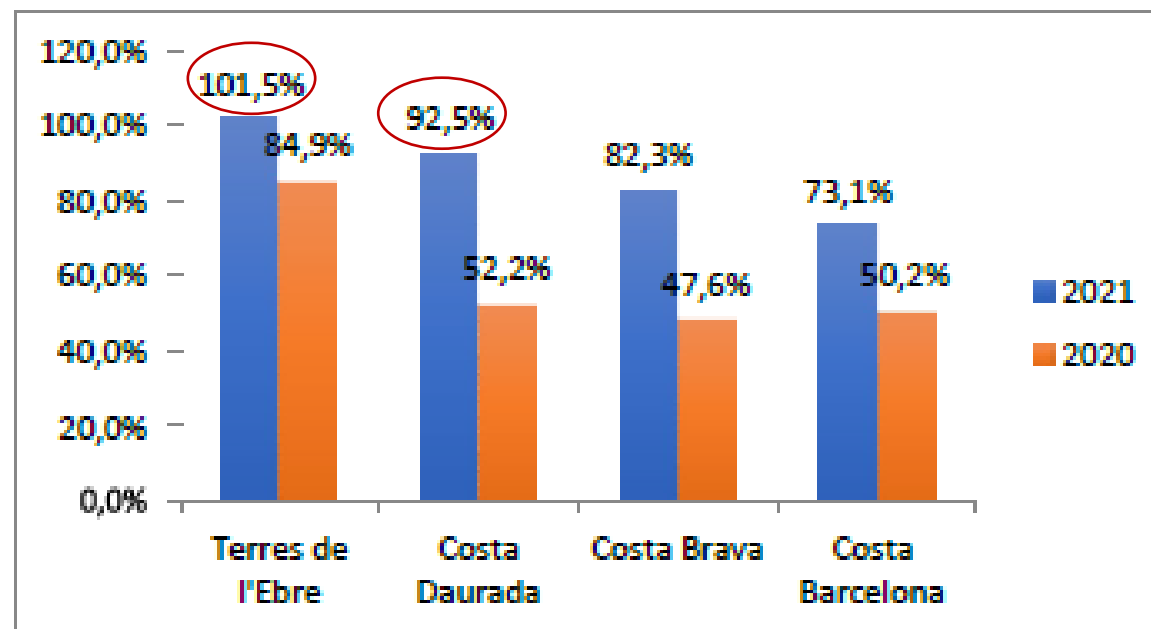

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

El turisme

Les **Terres de l'Ebre**, l'any 2021 amb un **101,5%**, van ser la primera destinació turística catalana amb una demanda de **pernoctacions als càmpings** més alta, respecte els nivells del 2019 (any pre-COVID); superant la recuperació de les destinacions tradicionals de sol i platja (Costa Daurada i Costa Brava)

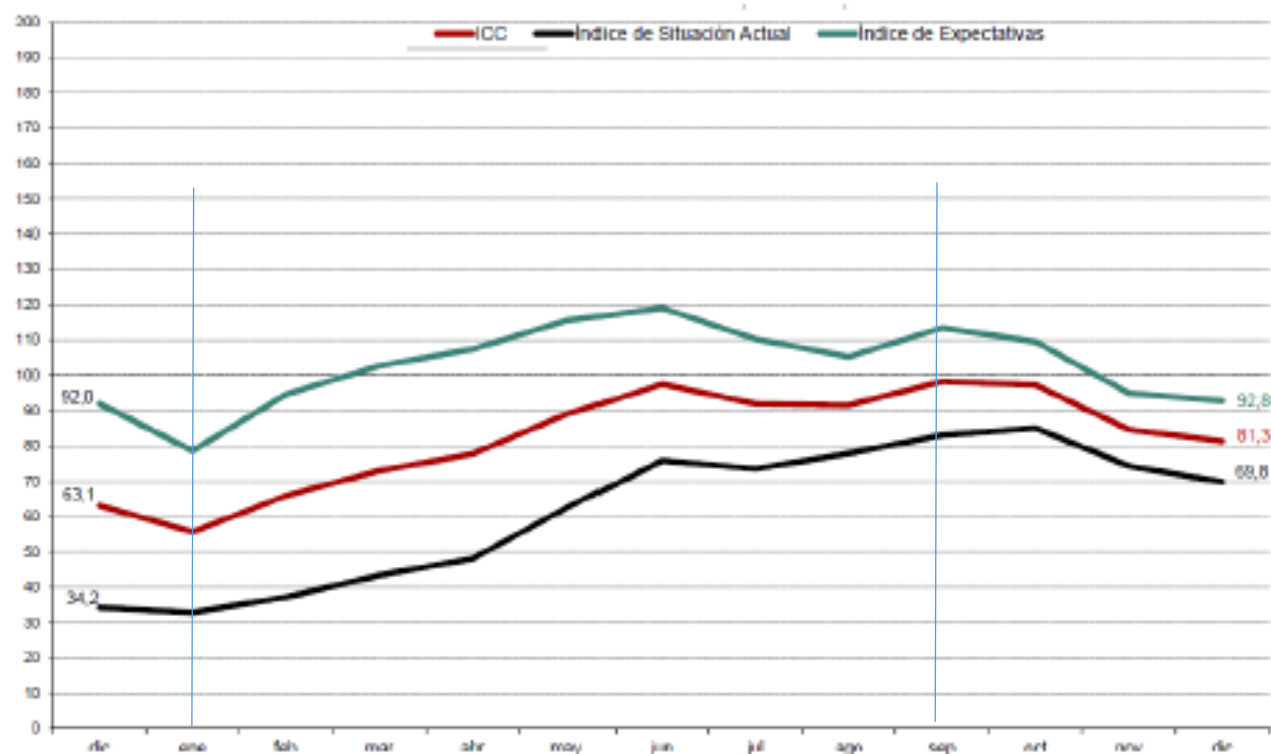
Gràfica 6: Resiliència pernoctacions càmpings per marques turístiques.
Estiu 2020 i 2021

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

Situació empresarial

Gràfic 1. Evolució anual de l'ICC. 2020-2021

Font: CIS, Estudi núm. 3304. ICC de desembre del 2021.

L'Índex de Confiança del Consumidor (ICC) del mes de desembre de 2021 era de 81,3 punts, el que representa 18,2 punts més que al desembre de l'any 2020.

Aquest increment es deu a l'evolució dels seus dos components: la valoració de la situació actual, que s'incrementa 35,6 punts, i la valoració de les expectatives de futur, que puja 0,8 punts.

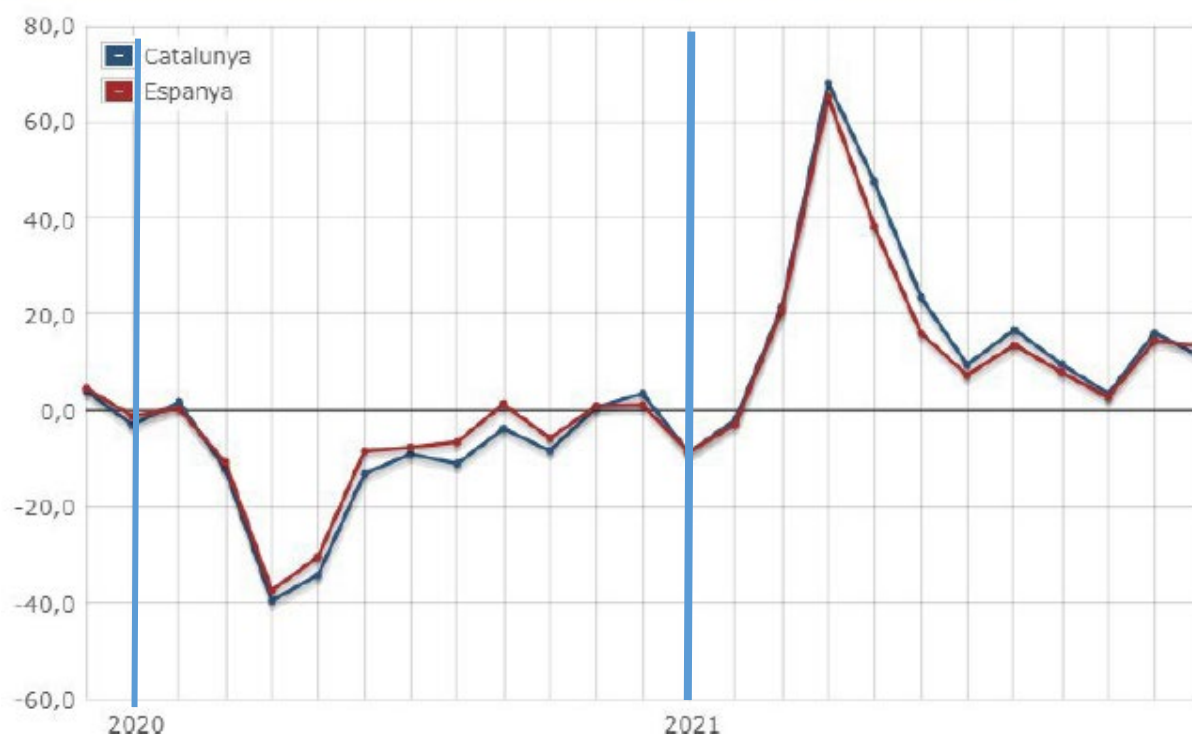
Tot i així s'observa una evolució molt positiva dels índex entre gener i setembre i un lleuger descens els darrers mesos de l'any.

Per tant, des del punt de vista de la confiança del consumidor, podem concloure que ha estat un any molt millor que l'anterior, que va tenir un descens del -18,7%, mentre que el 2021 ha registrat un increment del +28,8%, basat sobretot en l'increment de l'índex de confiança en la situació actual.

Situació empresarial

L'Índex de volum de negoci a la indústria (IVNI) és un indicador que reflecteix l'evolució de l'activitat de les empreses industrials catalanes a partir de la facturació. Mesura l'evolució conjunta de les quantitats, les qualitats i els preus.

Gràfic 4. Variació interanual de l'IVNI. Catalunya i Espanya. 2019-2021

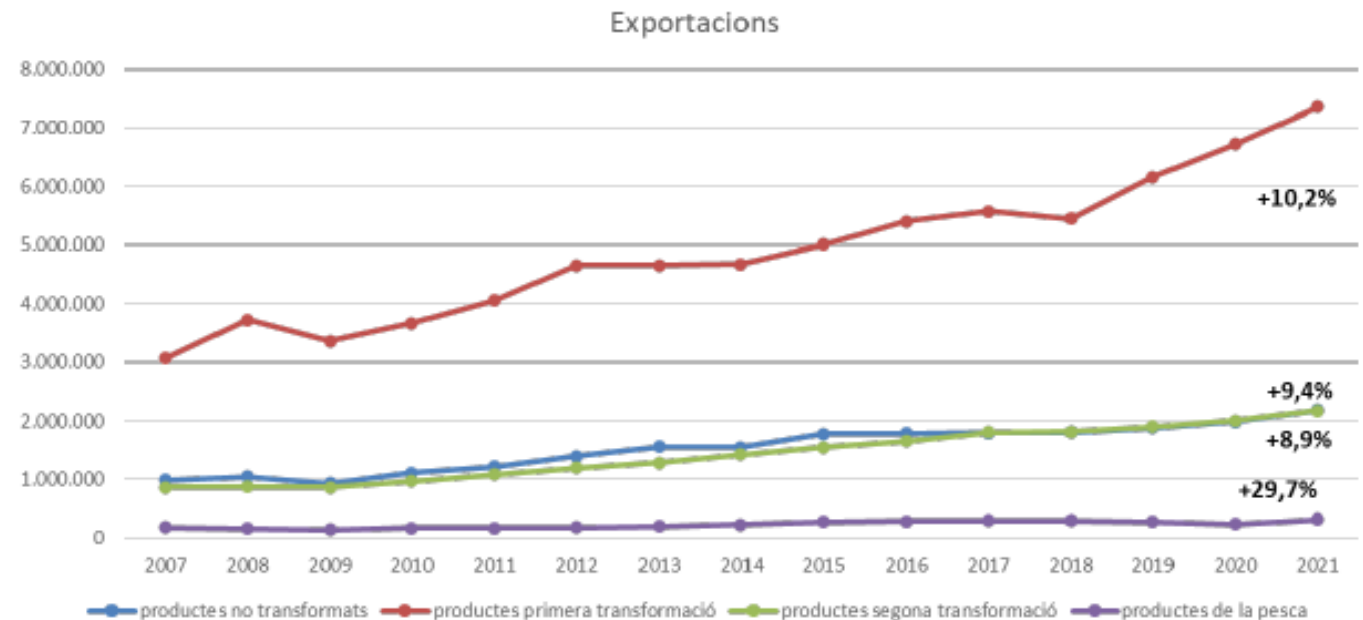

a la primavera del 2020, amb el confinament i el posterior tancament empresarial de molts sectors, la caiguda del volum de negoci va ser al voltant del 40% i es va anar recuperant gradualment durant la resta de l'any, però va acabar-lo amb xifres negatives. Veiem, en canvi, que durant el 2021 la tendència ha estat molt diferent, amb un increment de fins al 70% durant la primera part de l'any i amb un posterior descens, però va acabar-lo amb xifres positives per sobre els dos dígit

Situació empresarial

Durant l'any 2021 hi ha hagut un clar **increment de les exportacions dels productes agroalimentaris** que s'ha fet evident en els productes no transformats o de segona transformació (amb increments del 8,9% i el 9,4%) i una mica més amb els de primera transformació (10,1%), tot i que aquests són els més importants en volum d'exportacions. Els productes de la pesca han revertit la situació negativa del 2020 i han tingut un fort increment del 29,7%.

Gràfic 13. Evolució de l'exportació de productes del sector primari a Catalunya

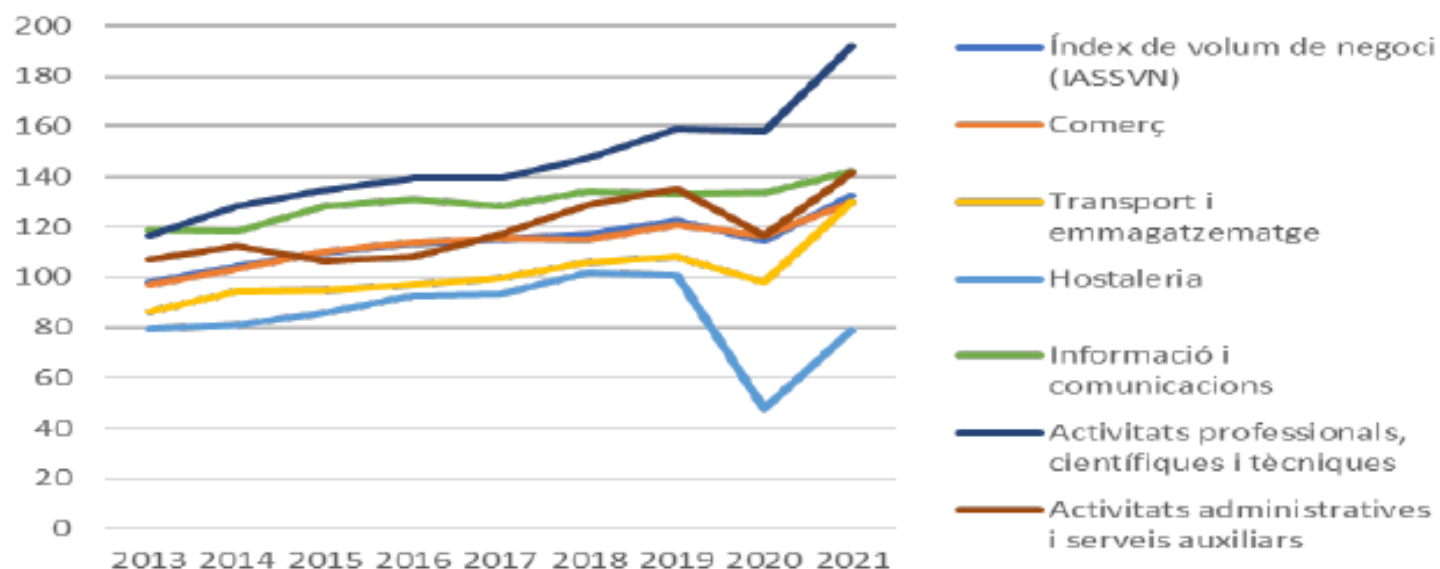

Font: Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

Situació empresarial

L'índex de volum de negoci del sector de serveis és un indicador conjuntural que mesura l'evolució a curt termini de l'activitat de les empreses dels serveis de mercat no financers a Catalunya, a través de la variable del volum de negoci. Com que es tracta d'un índex de valor, mesura l'evolució conjunta de les quantitats, les qualitats i els preus.

Gràfic 16. Indicadors d'activitat del sector de serveis. Índex de volum de negoci

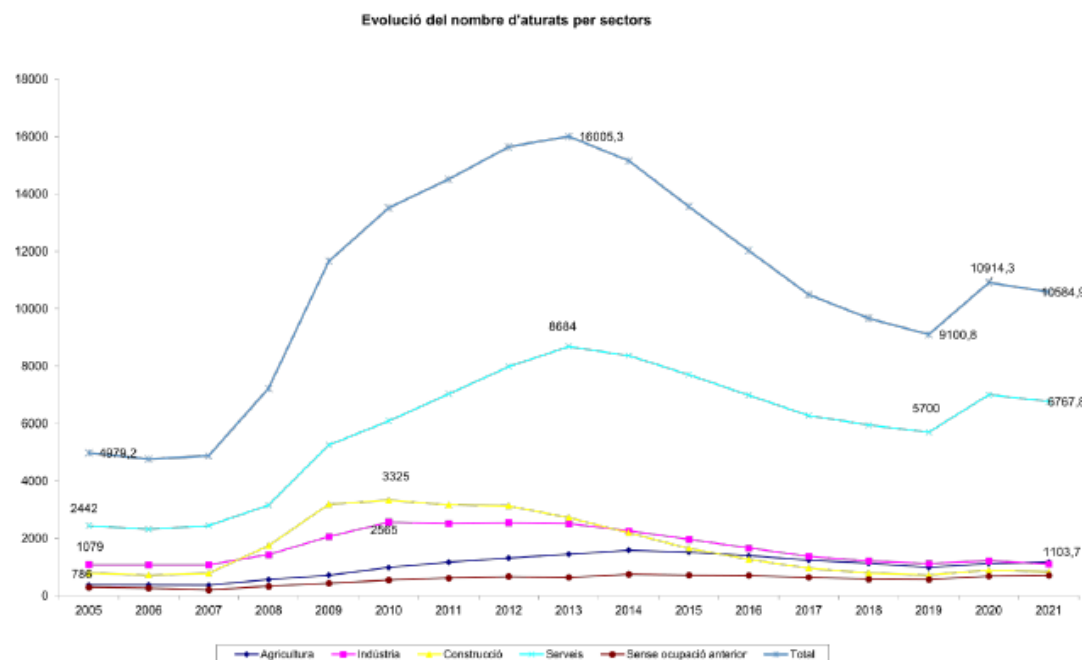
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat.

L'índex de volum de negoci, que en totes les activitats de serveis havia tingut una davallada considerable durant el 2020, ha tingut increments de més del 15% interanual durant el 2021, i hi ha destacat els repunts de les activitats professionals, científiques i tècniques, que no van tenir gran davallada l'any anterior i han tingut un fort increment. També s'han recuperat força les activitats administratives i el transport (més del 22%); però cal destacar l'increment de l'hostaleria que, malgrat el 36% d'increment, no ha pogut recuperar els nivells del 2019, ja que el descens del 2020 havia estat de -52,6% en aquest sector.

Situació empresarial

El millor comportament del mercat de treball ha estat el del sector industrial, amb una **davallada de l'atur registrat del 9,3%**, seguit de la construcció (- 6%), les persones sense ocupació anterior (- 3,7%) i els serveis (-3,3%). En canvi, el sector primari ha continuat l'increment de l'atur durant el 2021 i perd un 3,9% d'ocupats, i cal sumar-hi els de l'any 2020, cosa que suposa una pèrdua total del 18% d'ocupats en dos anys.

Gràfic 20. Evolució dels aturats per sectors a les Terres de l'Ebre. 2005-2021

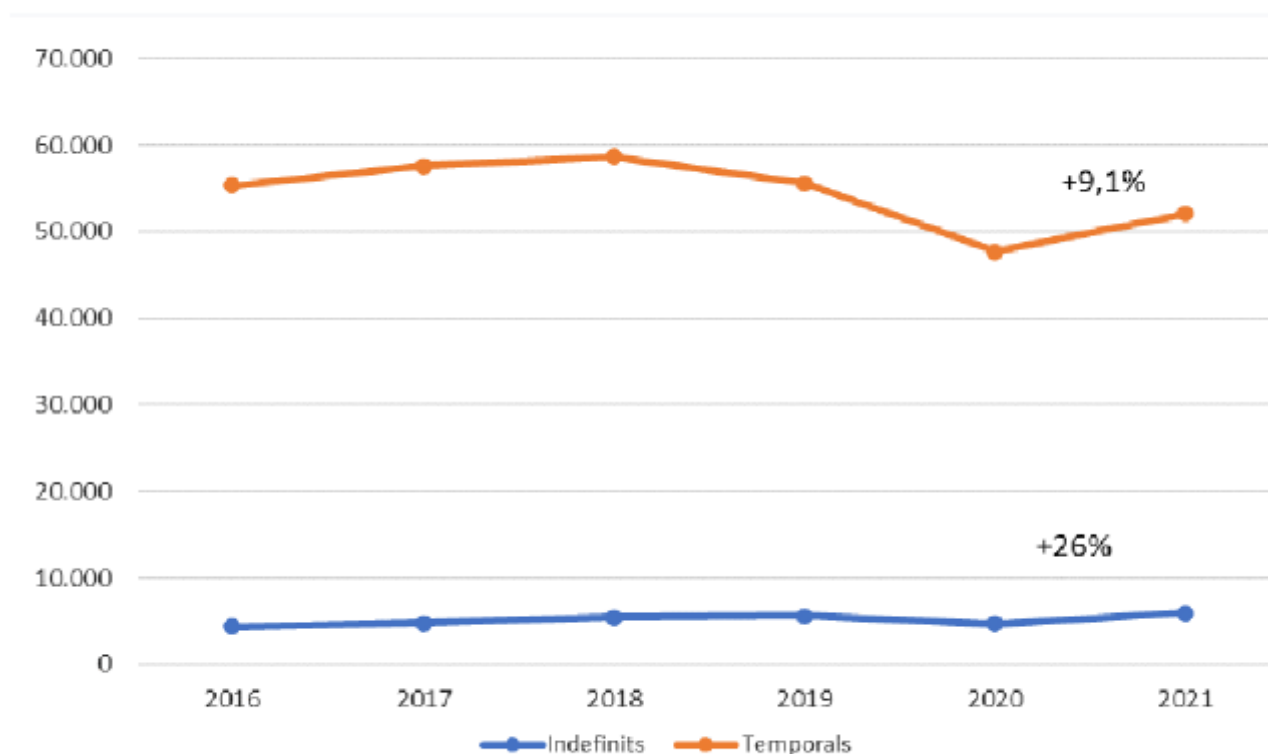

El nombre mitjà total de persones a l'atur a les Terres de l'Ebre va ser, durant el 2021, de 10.585, amb un descens de 329 persones.

Com és habitual, el sector de serveis lidera l'ocupació en termes absoluts, però també les persones desocupades, amb un total de 6.767, seguides per la indústria amb 1.103

Situació empresarial

Gràfic 17. Evolució dels contractes registrats. 2016-2021

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Idescat.

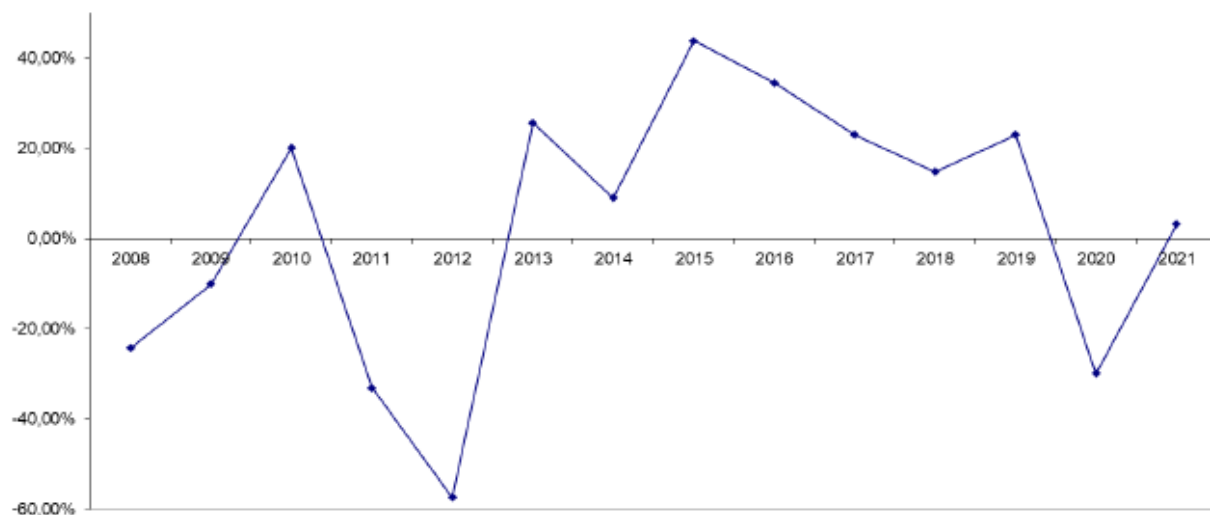
L'històric de **contractació indefinida** a les **Terres de l'Ebre** ens mostra que, en els darrers anys, hi ha hagut un increment suau dels contractes indefinits respecte dels temporals: es partia d'un 7,3% el 2016 i s'ha arribat a superar el **10%** per primer cop en dècades en aquest 2021.

Aquesta dada, que en principi és positiva per al mercat laboral i per a la seguretat de les treballadores i els treballadors, cal contextualitzar-la; si ens fixem en la mateixa dada per al conjunt de **Catalunya**, l'evolució és la mateixa, però amb un percentatge més gran, i se situa, en aquest darrer 2021, en el **15,1%** de contractació indefinida.

Per tant, la situació que es dona en termes de tipus de contracte i d'estabilitat laboral és millorable al nostre territori

Situació empresarial

Gràfic 20. Ofertes de llocs de treball. Variació interanual

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya.

En l'evolució de les ofertes de llocs de treball es pot observar el lleuger increment del 3,2% durant el 2021.

De nou ens trobem amb un escenari que diferencia les Terres de l'Ebre de la resta d'àmbits territorials de Catalunya. La mitjana d'increment d'ofertes de llocs de treball respecte del 2020 ha estat, a Catalunya, del 33,1%, deu vegades més que al territori ebrenc.

En termes absoluts, es reflecteix amb només 132 ofertes presentades, la més baixa de tots els àmbits llevat de l'Alt Pirineu. A la Terra Alta hi ha hagut un 28,06% menys d'ofertes que el 2020, en plena pandèmia, i al Montsià, un 17,48% menys; només el Baix Ebre i la Ribera d'Ebre han presentat xifres positives, però molt minses en valor absolut.

CÀTEDRA D'ECONOMIA
LOCAL I REGIONAL
Universitat Rovira i Virgili

PRESENTACIÓ INFORME D'ECONOMIA LOCAL I REGIONAL TERRES DE L'EBRE 2021

*Un any de recuperació que posa les bases
per a un nou desenvolupament territorial*

Dilluns 12 de desembre | 12.00 h
Sessió via MS Teams

Amb el suport de

Diputació Tarragona

